

Laikina versija

TEISINGUMO TEISMO (dešimtoji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. sausio 23 d.(*)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Laisvas darbuotojų judėjimas – Vienodas požiūris – Pajamų mokestis – Socialinio draudimo įmokos – Darbuotojas, kalendoriniais metais išvykęs iš darbo vietos valstybės narės – Pro rata temporis taisyklės taikymas įmokų sumažinimui“

Byloje C-272/17

dėl 2017 m. gegužės 12 d. *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2017 m. gegužės 18 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

K. M. Zyla

prieš

Staatssecretaris van Financiën

TEISINGUMO TEISMAS (dešimtoji kolegija),

kurį sudaro dešimtosios kolegijos pirmininko pareigas einantis Teisingumo Teismo pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai F. Biltgen ir E. Levits (pranešėjai),

generalinis advokatas M. Campos Sánchez-Bordona,

posėdžio sekretorė C. Strömholm, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2018 m. gegužės 30 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- K. M. Zyla, atstovaujamos profesoriaus S. C. W. Douma,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos L. Noort ir K. Bulterman,
- Europos Komisijos, atstovaujamos M. van Beek ir M. Kellerbauer,

susipažinęs su 2018 m. liepos 11 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 45 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant K. M. Zyla ir *Staatssecretaris van Financiën* (Finansų valstybės sekretorius, Nyderlandai) ginčą dėl *pro rata temporis* sumažinto mokesčio, susijusio su jos mokėtinomis socialinio draudimo mokesčiais, dydžio nustatymo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 166, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 5 t., p. 72 ir klaidų ištaisymas OL L 188, 2013, p. 10) 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Šis reglamentas taikomas visiems teisės aktams, kurie apima šias socialinės apsaugos sritis:

- a) ligos išmokas;
- b) motinystės ir lygiavertės tvystės išmokas;
- c) invalidumo išmokas;
- d) senatvės išmokas;

<...>“

4 Šio reglamento 4 straipsnyje numatyta:

„Jeigu šiame reglamente nenumatyta kitaip, asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, pagal bet kurios valstybės narės teisės aktus priklauso tos pačios išmokos ir prievolės, kaip ir tos valstybės piliečiams.“

5 Minuto reglamento 5 straipsnio a punktas suformuluotas taip:

„Jeigu šiame reglamente nenumatyta kitaip ir atsižvelgiant į nustatytas specialias gyvendinimo nuostatas, taikomos šios nuostatos:

- a) jeigu pagal kompetentingos valstybės narės teisės aktus socialinės apsaugos išmokos ir kitos pajamos turi tam tikras teises pasekmes, atitinkamos tos teisės aktų nuostatos taip pat taikomos gaunant lygiavertes išmokas, teisės kurias buvo gauta pagal kitos valstybės narės teisės aktus, arba kitoje valstybėje narėje gytoms pajamoms.“

6 Reglamento Nr. 883/2004 II antraštinėje dalyje „Taikytinų teisės aktų nustatymas“ yra 11 straipsnis; jame nustatyta:

„1. Asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai. Tie teisės aktai taikomi remiantis šioje antraštinėje dalyje numatytais nuostatomis.

<...>

3. Laikantis 12–16 straipsnių nuostatų:

- a) vienoje valstybėje narėje pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbantiems asmenims taikomi tos valstybės teisės aktai;

<...>

e) visiems kitiems asmenims, kuriems netaikomi a–d punktai, taikomi tos valstybės narės, kurioje jie gyvena, teisės aktai <...>.“

Nyderland? teis?

7 Remiantis *Wet op de inkomstenbelasting 2001* (2001 m. Pajamų mokesčio įstatymas) 8.1 straipsniu, pajamų mokestis ir socialinio draudimo mokas pagal šio įstatymo nuostatas kaip bendrą mokestį renka mokesčių tarnybos. Asmens mokėtino „bendro mokesčio“ bendra suma apskaičiuojama susumuojant iš darbo ir kitų šaltinių, kaip antai bŕsto ir santaupų, gautų pajamų mokestį ir socialinio draudimo mokas. Minŕtame straipsnyje numatyta, kad „bendro mokesčio“ tarifas gaunamas susumavus pirmosios sudedamosios dalies mokesčio tarifą ir taikytinus mokų tarifus. Tame įstatyme taip pat nurodyta, kad šio „bendrojo mokesčio“ dydis gali bŕti sumažintas, o „bendro mokesčio sumažinimas“ pagal šį straipsnį reiškia bendrą mokesčio sumažinimo sumą, kuri gaunama sudėjus pajamų mokesčio ir socialinio draudimo mokų sumažinimo dydį atitinkamas sumas.

8 Pagal 2001 m. Pajamų mokesčio įstatymo 8.10 straipsnį „bendras mokesčio sumažinimas“ taikomas visiems mokesčių mokėjams. 2013 m. jis sudarė 2 001 EUR.

9 Socialinio draudimo mokas reglamentuoja *Algemene Ouderdomswet* (Bendrasis senatvės pensijos įstatymas), *Algemene Nabestaandenwet* (Bendrasis našlių ir našlaičių pensijos įstatymas) ir *Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten* (Bendrasis įstatymas dėl specialiųjų medicininių išlaidų). Pagal šias tris socialinio draudimo sistemas apdrausti Nyderlandų rezidentai ir nerezidentai pajamų mokesčiu apmokestinami dėl darbo pagal darbo sutartį šioje valstybėje narėje.

10 *Wet financiering sociale verzekeringen* (Socialinio draudimo finansavimo įstatymas, toliau – WFSV) 9 straipsnyje nustatyta:

„Mokėtinos socialinio draudimo mokos – tai socialinio draudimo mokos, iš kurių atskaičiuota socialinio draudimo mokų sumažinimo, taikomo mokas privalančiam mokėti asmeniui, suma.“

11 WFSV 12 straipsnio 1 dalies a–c punktuose apibręžta socialinio draudimo mokų „bendro sumažinimo“ tvarka. Šios nuostatos 3 dalyje nurodyta, kad teisė į šį sumažinimą turi asmuo, mokėjęs mokas visus kalendorinius metus.

12 *Regeling Wet financiering sociale verzekeringen* (Ministro sakymas dėl Socialinio draudimo finansavimo įstatymo įgyvendinimo, toliau – įgyvendinimo sakymas) 2.6a straipsnyje numatyta:

„Asmenims, kurie dėl kitų priežasčių nei mirtis neprivalėjo mokėti mokų tam tikrą kalendorinį metų dalį, WFSV 12 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose numatytas mokos sumažinimas apskaičiuojamas *pro rata temporis*, proporcingai prievolės mokėti mokas kalendoriniais metais laikotarpiui.“

Pagrindin? byla ir prejudicinis klausimas

13 Lenkijos pilietė K. M. Zyla 2013 m. sausio 1 d.–birželio 21 d. dirbo Nyderlanduose; šiuo laikotarpiu ji buvo apdrausta socialiniu draudimu pagal Nyderlandų bendrąjį socialinio draudimo sistemą ir privalėjo mokėti atitinkamas socialinio draudimo mokas. Paskui K. M. Zyla išvyko į Lenkiją, ten apsigyveno ir 2013 m. nedirbo jokio atlyginamo darbo.

14 Už darb? Nyderlanduose 2013 m. K. M. Zyla gavo 9 401 EUR pajam?. Iš šios sumos buvo išskai?iuota 1 399 EUR mokes?io prie šaltinio suma darbo pajam? mokes?iui sumok?ti. Be to, suinteresuotasis asmuo prival?jo sumok?ti 2 928 EUR socialinio draudimo ?mok?. Apskai?iuojant už tuos metus mok?tin? mokes?io dyd?, pagal nacionalin?s teis?s nuostatas K. M. Zyla, kaip Nyderland? nuolatinei gyventojai, buvo pritaikytas bendras mokes?io sumažinimas tiek pajam? mokes?iui, tiek socialinio draudimo ?mokoms. Pritaikius bendr? sumažinim? pajam? mokestis ir mok?tin?s socialinio draudimo ?mokos buvo sumažinti 1 254 EUR suma, o sumažinim? darbuotojams – atitinkamai 840 EUR suma. Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas nurodo, kad mokes?i? administratorius pagal ?gyvendinimo ?sakymo 2.6a straipsn? sumažino bendro su socialinio draudimo ?mokomis susijusio mokes?io sumažinimo dal? proporcingai privalomajam K. M. Zyla ?mok? mok?jimo laikotarpiui 2013 m., nes suinteresuotasis asmuo nuo 2013 m. birželio 22 d. ši? ?mok? nebeprival?jo mok?ti.

15 Š? pranešim? apie mok?tin? mokest? K. M. Zyla apskund? *rechtbank Zeeland-West-Brabant* (Zelando-Vakar? Brabanto pirmosios instancijos teismas, Nyderlandai) ir nurod?, kad pagal ?gyvendinimo ?sakymo 2.6a straipsn? taikomas skirtingas poži?ris ? rezidentus ir nerezidentus, o tai yra SESV 45 straipsnyje ?tvirtinto laisvo darbuotoj? jud?jimo kli?tis; kadangi ieškinyje buvo atmestas, ji pateik? apeliacin? skund? *Gerechthof 's-Hertogenbosch* (Hertogenbosco apeliacinis teismas, Nyderlandai). Apeliacinis teismas taip pat atmet? ieškov?s pagrindin?je byloje reikalavimus, motyvuodamas tuo, kad ji Nyderlanduose dirbo pagal darbo sutart?, kaip tai suprantama pagal SESV 45 straipsn?, tik tam tikr? laikotarp?, tod?l negali pasinaudoti visa mokes?io bendro sumažinimo dalimi, susijusia su socialinio draudimo ?mokomis. Apeliacinis teismas taip pat nurodo, kad nacionalin?s teis?s aktuose, kuriuose numatytas toks bendro sumažinimo dydžio apribojimas, n?ra ?tvirtintas skirtingas poži?ris, nes pagal juos taikom? sumažinim? suma priklauso nuo to, ar asmuo apdraustas pagal nacionalinio socialinio draudimo sistem?, ir nuo ?mok? mok?jimo trukm?s.

16 Suinteresuotojo asmens pateikt? kasacin? skund? nagrin?jan?iam *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderland? Aukš?iausiasis Teismas) kyla klausimas d?l K. M. Zyla pritaikyto dalinio mokes?io sumažinimo suderinamumo su S?jungos teise, vis? pirma su Teisingumo Teismo jurisprudencija.

17 Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas mano, kad SESV 45 straipsnis gal?t? b?ti aiškinamas kaip nedraudžiantis mažinti socialinio draudimo ?mokas proporcingai ?mok? mok?tojo naryst?s trukmei, ta?iau jis siekia išsiaiškinti, ar darbuotojui, visas savo metines pajamas gavusiam valstyb?je nar?je, kurioje negyvena arba nebegyvena, priklauso teis? gauti vis? mokes?io sumažinimo dal?, susijusi? su socialinio draudimo ?mokomis, nors darbuotojas šios valstyb?s nar?s socialiniu draudimu buvo apdraustas ne ištisus metus, ar ne.

18 Šiomis aplinkyb?mis *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderland? Aukš?iausiasis Teismas) nusprend? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui š? prejudicin? klausim?:

„Ar SESV 45 straipsnis turi b?ti aiškinamas taip, kad juo draudžiama valstyb?s nar?s teis?s nuostata, pagal kuri? darbuotojas, kuris remiantis [1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1408/71 d?l socialin?s apsaugos sistem? taikymo pagal darbo sutart? dirbantiems asmenims ir j? šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeistu ir atnaujintu 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 5 sk., 3 t., p. 3)] arba Reglamentu Nr. 883/2004 tik tam tikr? kalendorini? met? dal? buvo apdraustas pagal šios valstyb?s nar?s bendrojo socialinio draudimo sistem?, kai renkamos atitinkamos socialinio draudimo ?mokos, turi teis? tik ? atsižvelgiant ? draudimo laikotarp? *pro rata temporis* apskai?iuot? su ?mokomis susijusi? mokes?io bendro sumažinimo dal?, jeigu šis darbuotojas likusi? kalendorini? met? dal? toje valstyb?je nar?je nebuvo apdraustas

pagal bendrojo socialinio draudimo sistemą, tuo laikotarpiu gyvena kitoje valstybėje narėje ir (beveik) visas savo metines pajamas gavo pirmojoje valstybėje narėje“

D?I prejudicinio klausimo

19 Prejudiciniu klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s siekia išsiaiškinti, ar SESV 45 straipsnis turi b?ti aiškinamas kaip draudžiantis tokias valstyb?s nar?s teis?s nuostatas, kuriose, siekiant nustatyti darbuotojo mok?tin? socialinio draudimo ?mok? dyd?, numatyta, kad su ?mokomis susij?s mokes?io sumažinimas, kuris darbuotojui priklauso už kalendorinius metus, taikomas proporcingai laikotarpiui, per kur? šis darbuotojas yra apdraustas pagal min?tos valstyb?s nar?s socialinio draudimo sistem?, taigi metinio sumažinimo netaikant daliai, proporcingai laikotarpiui, per kur? darbuotojas nebuvo apdraustas pagal šį draudimo sistem? ir gyveno kitoje valstybėje, ta?iau ten nesivert? jokia profesine veikla.

20 Pagal suformuot? jurisprudencij? Europos Sąjungos pilietis, neatsižvelgiant ? gyvenam?j? viet? ir pilietyb?, pasinaudoj?s laisvo darbuotoj? jud?jimo teise ir vykd?s profesin? veikl? kitoje valstybėje narėje nei jo kilm?s valstyb?, patenka ? SESV 45 straipsnio taikymo srit? (2018 m. kovo 7 d. Sprendimo *DW*, C?651/16, EU:C:2018:162, 18 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

21 Tai reiškia, kad Lenkijos pilietis K. M. Zyla, kuri išvyko ? Nyderlandus dirbti pagal darbo sutart? nuo 2013 m. sausio 1 d. iki birželio 21 d., situacija patenka ? SESV 45 straipsnio taikymo srit?.

22 Iš Teisingumo Teismo suformuotos jurisprudencijos taip pat matyti, kad visomis Sutarties nuostatomis laisvo asmen? jud?jimo srityje siekiama palengvinti Sąjungos pilie?iams bet kokios profesin?s veiklos vykdym? Sąjungos teritorijoje ir draudžiamos priemon?s, galin?ios sudaryti nepalankesnes sąlygas šiems pilie?iams, kai jie ketina vykdyti ekonomin? veikl? kitos valstyb?s nar?s teritorijoje (2018 m. kovo 7 d. Sprendimo *DW*, C?651/16, EU:C:2018:162, 21 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

23 Taigi, nuostatos, kurios kliudo valstyb?s nar?s pilie?iui išvykti iš savo kilm?s valstyb?s siekiant pasinaudoti teise laisvai jud?ti ar atgraso nuo tokio išvykimo, sudaro šios laisv?s kli?tis, net jei yra taikomos neatsižvelgiant ? atitinkamo darbuotojo pilietyb? (2006 m. vasario 16 d. Sprendimo *Rockler*, C?137/04, EU:C:2006:106, 18 punktą ir 2006 m. vasario 16 d. Sprendimo *Öberg*, C?185/04, EU:C:2006:107, 15 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

24 Šiuo klausimu primintina, kad, kaip savo rašytin?se pastabose nurod? Nyderland? vyriausyb?, SESV 45 straipsnyje ?tvirtintas vienodo poži?rio principas draudžia ne tik atvir? diskriminacij? dėl pilietyb?s, bet ir bet kokias kitas pasl?ptas diskriminacijos formas, kuriomis, pritaikius kitus diferencijavimo kriterijus, faktiškai pasiekiamas toks pats rezultatas. Nacionalin?s teis?s nuostata, nors taikoma neatsižvelgiant ? pilietyb?, turi b?ti laikoma netiesiogiai diskriminuojan?ia, jeigu dėl savo pob?džio gali labiau paveikti darbuotojus migrantus nei vietos darbuotojus, o dėl to b?tent pirmieji gali b?ti nepalankiai vertinami, nebent ji yra objektyviai pateisinama ir proporcinga siekiamam tikslui (2013 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken*, C–514/12, EU:C:2013:799, 25 ir 26 punktai).

25 Nagrin?jamu atveju ?gyvendinimo ?sakymo 2.6a straipsnis daro vienod? poveik? visiems asmenims, kurie dal? kalendorini? met? neprival?jo mok?ti socialinio draudimo ?mok?, nediferencijuodamas j? pagal pilietyb?. Kaip generalinis advokatas konstatavo savo išvados 47 punkte, min?ta nuostata ne?tvirtina jokios tiesiogin?s diskriminacijos dėl pilietyb?s.

26 Vis dėlto tam, kad priemon? gal?t? b?ti laikoma netiesiogiai diskriminuojan?ia, neb?tina, kad ji b?t? palanki visiems tos valstyb?s pilie?iams arba b?t? nepalanki tik kit? valstybi? nari?

pilie?iams, o šios valstyb?s nar?s pilie?iams tokio poveikio netur?t? (šiuo klausimu žr. 2014 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Larcher* C?523/13, EU:C:2014:2458, 32 punkt? ir jame nurodyt? jurisprudencij?). Be to, iš šio sprendimo 22 ir 23 punktuose nurodytos jurisprudencijos matyti, kad pagal SESV 45 straipsn? iš principo draudžiamos net nediskriminuojan?ios laisvo darbuotoj? jud?jimo kli?tys.

27 Nagrin?jamu atveju siekiant nustatyti, ar min?to ?sakymo 2.6a straipsnis yra netiesiogiai diskriminuojanti priemon? arba laisvo darbuotoj? jud?jimo kli?tis, pirmiausia reikia ?vertinti, ar ši nuostata yra mokestinio, ar socialinio pob?džio, nes skirtingais atvejais taikomos skirtingos S?jungos teis?s normos.

28 Šiuo aspektu pažym?tina, kad, kaip konstatuota šio sprendimo 7 ir 14 punktuose, su socialinio draudimo ?mokomis susij?s mokes?io sumažinimas yra ?tvirtintas teis?s akte d?l pajam? mokes?io nustatymo, kuriame apmokestinam? fizini? asmen? pajam? mokes?io rinkimo tvarka susiejama su j? socialinio draudimo ?mok? rinkimo tvarka.

29 Vis d?lto, net jeigu mokes?iai ir socialinio draudimo ?mokos renkamos bendrai, mokestin?s ?plaukos patenka ? bendr?j? valstyb?s biudžet?, o ?plaukos iš socialinio draudimo ?mok? papildo to socialinio draudimo, kuriam renkamos atitinkamos ?mokos, kas?. Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas nurodo, kad mokes?io sumažinimo sistemoje atskiriamos su mokes?iu ir su socialinio draudimo ?mokomis susijusios sumažinimo dalys. Šis teismas priduria, kad pagal WFSV 12 straipsnio 1 dal? teis? ? su šiomis ?mokomis susijusi? mokes?io sumažinimo dal? egzistuoja tik tuomet, kai suinteresuotasis asmuo privalo mok?ti tas ?mokas.

30 Tai reiškia, kad pagrindin?je byloje nagrin?jamomis teis?s nuostatomis reglamentuojami mokes?iai, konkre?iai ir tiesiogiai skirti socialiniam draudimui finansuoti. Taigi šios teis?s nuostatos yra tiesiogiai ir pakankamai reikšmingai susijusios su ?statymais, reglamentuojan?iais Reglamento Nr. 883/2004 3 straipsnyje išvardytas socialin?s apsaugos sritis, ir patenka ? min?to reglamento taikymo srit? (šiuo klausimu žr. 2015 m. vasario 26 d. Sprendimo *deRuyter*, C?623/13, EU:C:2015:123, 27 punkt? ir jame nurodyt? jurisprudencij?). Vadinasi, pagrindin?je byloje nagrin?jamas klausimas d?l galb?t egzistuojan?io laisvo darbuotoj? jud?jimo apribojimo, kur? lemia socialinio pob?džio priemon?, esanti neatsiejama nacionalin?s socialin?s apsaugos sistemos dalimi.

31 Šiomis aplinkyb?mis K. M. Zyla pastabose nurodyti principai, suformuoti jurisprudencijoje d?l pajam?, gaunam? iš darbo pagal darbo sutart?, apmokestinimo s?lyg? ir išplaukiantys vis? pirma iš 1995 m. vasario 14 d. Sprendimo *Schumacker* (C?279/93, EU:C:1995:31) ir 2008 m. spalio 16 d. Sprendimo *Renneberg* (C?527/06, EU:C:2008:566), netaikomi esant tokiai situacijai, kokia susiklost? pagrindin?je byloje.

32 Šio vertinimo nepaneigia prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo nurodyta aplinkyb?, kad tais atvejais, kai socialinio draudimo ?mok? suma yra mažesn? už min?toms ?mokoms taikomo sumažinimo dyd?, d?l kompensavimo mechanizmo tam tikr? socialinio draudimo ?mok? sumažinimo dal? galima atskaityti iš pajam? mokes?io ir taip j? sumažinti.

33 Teisingumo Teismas jau tur?jo galimyb? konstatuoti, kad pagal Nyderland? socialinio draudimo sistem? apdraustiems asmenims mokes?io sumažinimas už socialinio draudimo ?mokas taikomas tik išimtiniais atvejais, t. y. apdraustas asmuo gali reikalauti šio mokes?io sumažinimo, tik jei sumažintos socialinio draudimo ?mokos negali visiškai padengti mok?tin? socialinio draudimo ?mok? (šiuo klausimu žr. 2005 m. rugs?jo 8 d. Sprendimo *Blanckaert*, C?512/03, EU:C:2005:516, 47 punkt?). Vadinasi, tai, kad egzistuoja šio sprendimo 32 punkte nurodytas kompensavimo mechanizmas, neturi jokios ?takos Nyderland? teis?je numatytos socialinio draudimo ?mok? sumažinimo pob?džiui, kuria, kaip generalinis advokatas nurod? išvados 56 punkte, pirmiausia

siekama palengvinti darbuotojui d?l min?t? ?mok? tenkan?i? ekonomin? našt?.

34 Turint tai omenyje, pažym?tina, kad, kaip matyti iš suformuotos jurisprudencijos, nors valstyb?s nar?s iš principo išsaugo savo ?galiojimus socialin?s apsaugos sistem? organizavimo srityje, naudodamasi šiais ?galiojimais jos privalo laikytis S?jungos teis?s, ypa? SESV nuostat? d?l laisvo darbuotoj? jud?jimo (žr., be kita ko, 2016 m. liepos 13 d. Sprendimo *Pöpperl*, C?187/15, EU:C:2016:550, 22 punkt? ir jame nurodyt? jurisprudencij?).

35 Kadangi pagrindin?je byloje aptariama nacionalin? nuostata yra susijusi su Nyderland? socialin?s apsaugos sistema, reikia nustatyti, antra, ar ji savaime yra netiesiogiai diskriminuojanti priemon? arba laisvo darbuotoj? jud?jimo kli?tis.

36 Šiuo aspektu pažym?tina, kaip nurodyta šio sprendimo 30 punkte, kad K. M. Zyla situacija patenka ? Reglamente Nr. 883/2004 nustatyt? socialin?s apsaugos sistem? koordinavimo taisykli? taikymo srit?.

37 Šiuo klausimu primintina, kad siekiant užtikrinti laisv? darbuotoj? jud?jim? S?jungoje, kartu paisant vienodo poži?rio ? darbuotojus skirtinguose nacionalin?s teis?s aktuose principo, Reglamente Nr. 1408/71, o v?liau Reglamente 883/2004 buvo numatyta koordinavimo sistema, pagal kuri? nustatomas ?vairiomis aplinkyb?mis teise laisvai jud?ti besinaudojantiems pagal darbo sutartis ir savarankiškai dirbantiems asmenims taikytinas teis?s aktas ar taikytini teis?s aktai (2015 m. vasario 26 d. Sprendimo *Ruyter*, C?623/13, EU:C:2015:123, 34 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

38 D?l šios išsamios kolizin? norm? sistemos kiekvienos valstyb?s nar?s teis?s akt? leid?jas praranda ?galiojimus savo nuoži?ra nustatyti nacionalin?s teis?s akt? taikymo apimt? ir s?lygas asmenimis, kuriems jie taikomi, ir teritorij?, kurioje galioja nacionalin?s teis?s nuostatos (2015 m. vasario 26 d. Sprendimo *de Ruyter*, C?623/13, EU:C:2015:123, 35 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

39 Pagrindin?je byloje laikotarpiu, kuriuo K. M. Zyla Nyderlanduose dirbo pagal darbo sutart?, jai, remiantis Reglamento Nr. 883/2004 11 straipsnio 1 dalimi ir 3 dalies a punktu, buvo taikomi tos valstyb?s nar?s teis?s aktai ir ji buvo apdrausta pagal Nyderland? socialinio draudimo sistem?. D?l priklausymo šiai sistemai K. M. Zyla už min?t? laikotarp? gal?jo pasinaudoti su socialinio draudimo ?mokomis susijusiu mokes?io sumažinimu. Ta?iau kadangi K. M. Zyla nebebuvo apdrausta pagal Nyderland? socialinio draudimo sistem?, o išvykusi iš Nyderland? ir gr?žusi ? savo kilm?s valstyb? nar? nebeprival?jo mok?ti ?mok?, jai pagal ?gyvendinimo ?sakymo 2.6a straipsn? netaikytas visos apimties su socialinio draudimo ?mokomis susijusio mokes?io sumažinimas.

40 Taigi tik antruoju 2013 m. pusme?iu pagal pagrindin?je byloje nagrin?jamas nuostatas buvo skirtingai vertinama K. M. Zyla ir asmuo, visus tuos metus apdraustas pagal Nyderland? socialinio draudimo sistem?. Tokiam asmeniui, net jeigu jis, kaip ir K. M. Zyla, antr?j? t? met? pusmet? nebeb?t? gav?s pajam?, b?t? priklaus?s visos apimties ?mok? sumažinimas, pirmumo tvarka ?skaitomas ? jo socialinio draudimo ?mokas, o papildomai – ? mokes?ius. Tai reiškia, kad, esant vienodoms pajamoms, kai su socialinio draudimo ?mokomis susij?s visos apimties sumažinimas taikomas ištisus metus pagal Nyderland? socialinio draudimo sistem? apdraustam asmeniui, jo socialin?, netgi mokes?i?, našta yra mažesn? už našt?, tenkan?i? asmeniui, kuris tais pa?iais metais neb?ra apdraustas pagal min?t? sistem?.

41 Atsižvelgiant ? Reglamento Nr. 883/2004 11 straipsnio 1 dalyje ?tvirtint? taisykl?, pagal kuri? taikomi tik vienos valstyb?s socialin?s teis?s aktai, ir min?to straipsnio 3 dalies e punkte ?tvirtint? taisykl?, pagal kuri? pagal darbo sutart? arba savarankiškai nedirbantiems asmenims

taikomi tik j? gyvenamosios vietos valstyb?s socialin?s teis?s aktai, asmuo, kurio situacija tokia, kaip K. M. Zyla, nebegal?jo priklausyti Nyderland? socialinio draudimo sistemai po to, kai nutrauk? savo profesin? veikl? ir nebegyveno toje valstyb?je nar?je.

42 Tai reiškia, kad, kaip generalinis advokatas teisingai pažym?jo savo išvados 63 punkte, atsižvelgiant ? aptariam? nuostat? pob?d? konstatuotinas objektyvus skirtumas tarp situacijos asmens, kuris, kaip antai K. M. Zyla, tam tikru met? laikotarpiu neb?ra apdraustas pagal Nyderland? socialinio draudimo sistem?, ir darbuotojo, kuris tuos ištisus metus teb?ra apdraustas pagal ši? socialinio draudimo sistem?.

43 Beje, Teisingumo Teismas yra nusprend?s, kad pagal nacionalin?s socialinio draudimo sistemos vidin? logik? teis? ? mok? sumažinim? suteikiama tik jas mokantiems asmenims, t. y. apdraustiesiems pagal ši? sistem? (2005 m. rugs?jo 8 d. Sprendimo, *Blanckaert*, C?512/03, EU:C:2005:516, 49 punktas).

44 Be to, kaip priminta šio sprendimo 22 punkte, visomis Sutarties nuostatomis laisvo asmen? jud?jimo srityje siekiama palengvinti S?jungos pilie?iams bet kokios profesin?s veiklos vykdym? S?jungos teritorijoje ir draudžiamos priemon?s, galin?ios sudaryti nepalankesnes s?lygas šiems pilie?iams, kai jie ketina vykdyti veikl? kitos valstyb?s nar?s nei j? kilm?s valstyb? teritorijoje. Tokiomis s?lygomis valstybi? nari? pilie?iai turi b?tent tiesiogiai iš Sutarties išplaukian?i? teis? išvykti iš kilm?s valstyb?s nar?s, atvykti ? kitos valstyb?s nar?s teritorij? ir joje apsigyventi, siekdami joje vykdyti veikl? (2017 m. liepos 18 d. Sprendimo *Erzberger*, C?566/15, EU:C:2017:562, 33 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

45 Vis d?lto S?jungos pirmin? teis? darbuotojui negali garantuoti, kad jo persik?limas ? kit? nei kilm?s valstyb? nar? netur?s poveikio socialin?s apsaugos srityje, nes, atsižvelgiant ? esan?ius valstybi? nari? sistem? ir teis?s akt? skirtumus, toks persik?limas konkre?iu atveju suinteresuotajam asmeniui gali b?ti daugiau arba mažiau palankus šiuo aspektu (2017 m. liepos 18 d. Sprendimo *Erzberger*, C?566/15, EU:C:2017:562, 34 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). S?jungos teis? faktiškai tik užtikrina, kad darbuotojams, vykdantiems veikl? kitos valstyb?s nar?s nei kilm?s valstyb? nar? teritorijoje, b?t? taikomos vienodos s?lygos kaip ir tos kitos valstyb?s darbuotojams.

46 Atsižvelgiant ? tai, kas išd?styta, ?gyvendinimo ?sakymo 2.6a punktas negali b?ti laikomas nei netiesiogiai diskriminuojan?ia nuostata, nei laisvo darbuotoj? jud?jimo kli?timi, kurios draudžiamos pagal SESV 45 straipsn?.

47 Galiausiai, priešingai, nei teigia Europos Komisija, šio vertinimo nepaneigia 1999 m. sausio 26 d. Sprendimas *Terhoeve* (C?18/95, EU:C:1999:22) ar 1990 m. geguž?s 8 d. Sprendimas *Biehl* (C?175/88, EU:C:1990:186).

48 Pirmajame iš ši? sprendim? nagrin?tas klausimas d?l socialinio draudimo ?mok?, mok?tin? tik iš savo kilm?s valstyb?s nar?s komandiruoju darbuotojo, kuris d?l šios priežasties pagal Reglamente Nr. 1408/71 numatytas koordinavimo taisykles vis? atitinkam? laikotarp? buvo laikomas apdraustu pagal min?tos valstyb?s nar?s socialinio draudimo sistem?, nors buvo komandiruotas ? kit? valstyb? nar?. Tokia situacija iš esm?s skiriasi nuo situacijos, kai, kaip nagrin?jamu atveju, darbuotojas neb?ra apdraustas valstyb?s nar?s socialiniu draudimu po to, kai joje nutraukia savo profesin? veikl? ir perkelia savo gyvenam?j? viet? ? kit? valstyb? nar?.

49 Kalbant apie antrąjį sprendimą, pakanka konstatuoti, kad jame nagrinėtas skirtingas požiūris, kitaip nei šioje byloje, nebuvo susijęs su nacionalinio socialinio draudimo sistema, todėl nepateko į socialinės apsaugos sistemos koordinavimo taisyklis, numatytas Reglamente Nr. 1408/71, per tą laiką pakeistame Reglamentu Nr. 883/2004, taikymo sritis.

50 Šiomis aplinkybomis pateiktas klausimas atsakytina, kad SESV 45 straipsnis turi būti aiškinamas kaip nedraudžiantis valstybės narės teisės nuostata, kuriose, siekiant nustatyti darbuotojo mokytiną socialinio draudimo mokymų dydį, numatyta, kad su mokomomis susijusio mokesčio sumažinimas, kuris darbuotojui priklauso už kalendorinius metus, taikomas proporcingai laikotarpiui, per kurį šis darbuotojas yra apdraustas pagal minėtą valstybės narės socialinio draudimo sistemą, taigi metinis sumažinimas netaikomas daliai, proporcingai laikotarpiui, per kurį darbuotojas nebuvo apdraustas pagal šią draudimo sistemą ir gyveno kitoje valstybėje, tačiau ten nesivertė jokia profesine veikla.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

51 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (dešimtoji kolegija) nusprendžia:

SESV 45 straipsnis turi būti aiškinamas kaip nedraudžiantis valstybės narės teisės nuostata, kuriose, siekiant nustatyti darbuotojo mokytiną socialinio draudimo mokymų dydį, numatyta, kad su mokomomis susijusio mokesčio sumažinimas, kuris darbuotojui priklauso už kalendorinius metus, taikomas proporcingai laikotarpiui, per kurį šis darbuotojas yra apdraustas pagal minėtą valstybės narės socialinio draudimo sistemą, taigi metinis sumažinimas netaikomas daliai, proporcingai laikotarpiui, per kurį darbuotojas nebuvo apdraustas pagal šią draudimo sistemą ir gyveno kitoje valstybėje, tačiau ten nesivertė jokia profesine veikla.

Parašai.

* Proceso kalba: nyderlandų.